

EUROPOS PARLAMENTAS

SPECIALUS LEIDINYS

**2005 m. kovo 22 - 23 d.
EUROPOS VADOVŲ TARYBA
Briuselis**

**PIRMININKO p. JOSEP BORRELL FONTELLES KALBA
PIRMININKAVIMO IŠVADOS**

01/S-2005

Vadovybės generalinis direktoratas

(Intranet) <http://www.europarl.ep.ec/bulletins> (Special Edition 2005)
(Internet) <http://www.europarl.eu.int/bulletins> (Special Edition 2005)

\\EPADES\PUBLIC\SOMMET\2005

PIRMININKO KALBA

EUROPOS PARLAMENTO PIRMININKO KALBA EUROPOS VADOVŲ TARYBOJE 2005 M. KOVO 22–23 D.

Ponios ir ponai, Europos Vadovų Tarybos nariai,

Europos Vadovų Tarybos pavasario susitikimas suteikia galimybę įvertinti „Lisabonos strategijos“ – taip ją vadiname – rezultatus ir perspektyvas.

Šis gana miglotas terminas reiškia bendras pastangas padaryti mūsų ekonomiką konkurencingesnę, nepakenkiant Europos socialiniam modeliui ir aplinkai.

Piliečiai turi suprasti priežastį, kodėl tai darome, ypač dėl to, kad pradėta ratifikuoti Konstituciją. Jie turi suprasti, kodėl Europos dimensija turi būti vertinama kaip privalumas, o ne kaip daugybė jų gerovę ir solidarumą suvaržančių apribojimų. Tai mes turime ne tik paaiškinti, bet ir įrodyti.

Jeanas Claude'as Junckeris apibūdino, kad Lisabonos strategija vykdoma „apgailėtina“. Išklausius valstybių narių parlamentų ir Europos Parlamento atstovus Briuselyje vykusiame susitikime praėjusią savaitę, tikrai galima sakyti, kad mums dar liko daug ką nuveikti.

Penkiolika valstybių narių nustatinėjo Lisabonos tikslus tuo metu, kai interneto „burbulas“ buvo labiausiai išpūstas. Iškelta per daug ir pernelyg miglotų tikslų; pagrindinių veikėjų (Sąjungos ir valstybių narių) vaidmenys vienais aspektais buvo prastai paskirstyti, o kitais – per daug suvaržyti tam nesant būtinybės. Augimo prognozės buvo pernelyg optimistinės. Šiandien pripažįstame, kad nepasiekėme dviejose pagrindinėse srityse – užimtumo ir gebėjimų kurti naujoves – numatytų tikslų ir dar labiau atsilikome nuo pirmaujančių partnerių.

Kaip Europos Parlamentas gali padėti naujai įkvėpti gyvybės dabartinių 25 valstybių narių bendriems veiksams?

Pirmiausia, glaudžiai suderinus politines pastangas, pasinaudojant visų susijusių komitetų indėliu, kovo 9 d. Parlamentas labai didele dauguma priėmė rezoliuciją, apimančią skirtingus politinius požiūrius ir valstybių rūpesčius.

Rezoliucijoje paprastai išdėstomos pagrindinės mintys, pavyzdžiui:

- negalima keisti ryšių, siejančių tris ramsčius, konkurencingumą, socialinį aspektą ir aplinkos apsaugą, pusiausvyros. Man patiko vaizdinys, kurį Jeanas Claude'as Junckeris pateikė per mūsų pastarąjį tarpparlamentinį susitikimą: jis kalbėjo apie mažą eglutę, nors ir ne kalėdinę, ant kurios kabo keletas žaisliukų – jei vienas iš žaisliukų nukristų, iškiltų pavojus, kad visas medis gali nuvirsti.

PIRMININKO KALBA

- Lisabonos strategijos reikia siekti taikant valstybių narių veiksmų planus ir kiekviena vyriausybė turėtų paskirti už koordinavimą atsakingą ministrą. Viena iš Lisabonos strategijos silpnybių ir yra ta, kad, anot Jose Manuelio Barroso, į ją per mažai atsižvelgiama valstybių narių lygmeniu. Tačiau neturėtume sumenkinti Europos teikiamos naudos.
- Reikėtų raginti valstybes nares imtis reikalingų veiksmų, kad išlaidos moksliniams tyrimams ir plėtrai būtų padidintos bent iki 3 proc. nacionalinių pajamų, finansavimas iš Europos būtų padidintas dvigubai ir būtų įsteigta Europos mokslinių tyrimų taryba, kuri veiktų kaip nepriklausomas patariamasis komitetas.
- Reikėtų paremti keleto valstybių narių pasiūlytą Europos jaunimo iniciatyvą ir taip propaguoti Europos jaunimo paklą.
- Valstybių narių ir Europos biudžetai ir būsima 2007–2013 m. finansinė perspektyva turėtų atspindėti siekiamus tikslus.

Kaip žinote, Europos Parlamentas, viena iš biudžetą valdančių institucijų, paskutiniam punktui teikia ypač didelę reikšmę. Neabejoju, kad mano pirmininkaujamo laikinojo komiteto dabartinė veikla padės pasiekti patenkinamą sprendimą birželio mėnesį. Norėčiau priminti, kad norint pasiekti susitarimą dėl finansinės perspektyvos pirmiausia būtina pasiekti susitarimą ir tarp Parlamento ir Tarybos. Kitaip Sąjungai iškils pavojus atsidurti ilgalaikėje aklavietėje ir mūsų piliečiams bus vis sunkiau suprasti, kodėl yra toks didelis neatitikimas tarp užsibrėžtų tikslų ir jų praktinių rezultatų.

Aplinkos apsaugos klausimu ketiname dirbti drauge su jumis rengdami pasiūlytą deklaraciją dėl darnaus vystymosi, kurią planuojama priimti birželį. Jau dabar galime pasakyti, kad ryžtingai pritariame išvadų projekte nurodytiems tikslams.

Praeitą savaitę Europos Parlamente vyko gausus susirinkimas, kuriame dalyvavo apie 130 valstybių narių parlamentarų iš 25 valstybių narių ir atstovų iš valstybių kandidačių. Kai aš pradėjau organizuoti šį susitikimą, laikiausi nuomonės, kad tarpparlamentinė dimensija galėtų praturtinti mūsų diskusijas apie Lisabonos strategiją. Susirinkime dalyvavo daug žmonių, kas rodo didelį informacijos poreikį ir bendrą ryžtą būti daug aktyvesniems aptariamame procese, dirbti kartu su vyriausybėmis ir darbo rinkos veikėjais.

Už plačių diskusijų ribų pradėjo ryškėti pirmos tendencijos:

- esama didžiulės paramos ramsčių pusiausvyros sampratai, nors mažuma labiau pabrėžia ekonominį ramstį.
- Nacionaliniai veiksmų planai vertinami kaip itin svarbūs.
- Labai saugomasi visko, kas galėtų paskatinti mokesčių ar socialinį dempingą.

PIRMININKO KALBA

- Daugelis narių sieja Lisabonos strategiją su finansine perspektyva ir Stabilumo ir augimo pakto peržiūra.

Šis susirinkimas, kurį tikimės pakartoti prieš kiekvieną Europos Vadovų Tarybos pavasario susitikimą, įrodė savo vertę. Jis padėjo valstybių narių atstovams ir jų kolegoms Europos Parlamente geriau suprasti padėtį ir suteikti Europos integracijai didesnę parlamentinę dimensiją.

Siekiant išlaikyti trijų Lisabonos proceso dimensijų pusiausvyrą, būtina priimti plataus masto politinius sprendimus. Juos priimant turi dalyvauti ir parlamentai, kadangi jie turės patvirtinti daugelį reikalingų reformų ir užtikrinti, kad jos bus vykdomos.

Ponios ir ponai, Europos Vadovų Tarybos nariai,

taip pat norėčiau pabrėžti, kad siekiant sėkmingai įgyvendinti bet kokią mūsų konkurencingumo didinimo strategiją yra svarbiausia užtikrinti aukštą Europos teisės aktų kokybę.

Europos ekonomikos reguliavimo struktūra turėtų būti suprantama, paprasta ir kiek galima mažiau slėgti. Mums yra žinoma, kad bet kuris Europos teisės aktas pakeičia 25 atskirų valstybių teisės aktus, kurie yra tikra kliūtis sklandžiam vidaus rinkos veikimui.

Tačiau nors Bendrijos direktyvos yra neabejotinai būtinos, jos neturėtų būti pernelyg detalios ir turėtų būti perkeliamos tiksliai, nederinamos prie atskirų valstybių specifikos, nes tai gali apsunkinti taikymą. Galimus šių direktyvų taikymo padarinius reikėtų įvertinti dar prieš priimant sprendimą ir periodiškai juos peržiūrėti. Vertinti reikėtų objektyviai, ir siekdamos tai užtikrinti mūsų institucijos turėtų sukurti specialią bendrą veiklos metodologiją.

Atsižvelgiant į šiuos dalykus praeitą savaitę buvo gautas Komisijos komunikatas dėl teisės aktų leidybos, kuris eina po mūsų trijų institucijų priimto sprendimo, tobulinimo. Kiekviena institucija turi pripažinti, kad norint pasiekti aukštesnius teisės aktų leidybos standartus reikia glaudžiai bendradarbiauti tarp savęs, o šiuo metu tai nėra užtikrinama.

Prieš kelias dienas vykusio tarpparlamentinio susitikimo, kuriame dalyvavo J. C. Junckeris, J. M. Barossas ir G. Verheugenas, metu per visas diskusijas neišvengiamai iškildavo vienas tiesiogiai su Lisabonos strategija susijęs klausimas – paslaugų direktyva. Norėčiau trumpai aptarti šį klausimą. Pirmiausia, nepamirškime, kad siūlomas tekstas yra pateiktas Komisijos 2004 m., jis bus išnagrinėtas remiantis sutartimis ir neabejotinai iš dalies pakeistas atsižvelgiant į Europos Parlamento ir Ministrų Tarybos pasiūlymus taikant bendro sprendimo procedūrą. Taigi, šis pasiūlymas dar negalioja.

Mane verčia nerimauti dėl šio pasiūlymo kilęs sąmyšis. Dėl ko jis kilo? Jei tai susiję su steigimosi laisve, tai šis klausimas jau seniai buvo išspręstas, o „kilmės šalies“ taisyklė nėra taikoma. Jei tai susiję su laisve teikti paslaugas, tai, švelniai tariant, šis pasiūlymas yra neaiškus ir kelia daug klausimų, į kuriuos dar neatsakyta. Patys Komisijos atstovai prieš kelias dienas tai pabrėžė savo kreipimesi į Parlamentą per plenarinį posėdį.

PIRMININKO KALBA

Visi privalome stengtis išsiaiškinti šiuos dalykus siekdami, kad pusė Europos nesijaustų kovojanti su kitoje pusėje vyraujančiomis protekcionistinėmis tendencijomis. Ir negalime leisti, kad prieštaravimas šiam pasiūlymui būtų laikomas prieštaravimu Sutarčiai dėl Konstitucijos Europai. Šie du dalykai visiškai nėra susiję.

Neseniai Europos Parlamente pradėtos diskusijos bus itin svarbios ir tai bus labai reikšmingas parlamentinės demokratijos momentas. Jos suteiks mums galimybę įsigilinti į pasiūlymą, ir aš esu tikras, kad mūsų pateikti pakeitimai padės išsaugoti Europos socialinį modelį. Ilgą laiką rėmėme idėją baigti kurti vidaus rinką, tačiau tuo pat metu nepritariame vadinamajam socialiniam dempingui. Mūsų rezoliucijoje dėl Lisabonos strategijos tikslų teigiama, kad siekiame sukurti „bendrą paslaugų rinką, kurioje vyrautų pusiausvyra tarp rinkos atvėrimo, viešųjų paslaugų ir socialinių bei vartotojų teisių“.

Nustatant šią pusiausvyrą teks priimti lemtingus politinius sprendimus. Dėl to reikės rengti demokratinius debatus ir Europos Parlamentas bus tinkama vieta jiems organizuoti.

Ponios ir ponai, Europos Vadovų Tarybos nariai,

atkreipiu dėmesį į politinį susitarimą, kurį dėl Stabilumo ir augimo pakto pasiekė Ekonomikos ir finansų ministrai, nors šio susitarimo esmė Parlamente skatina įvairių nuomonių. Šis pavyzdys rodo, kad laikantis pagrindinių kriterijų, kuriuos Parlamentas laiko itin svarbiais, įmanoma išlaikyti tam tikrą lankstumo laipsnį, atitinkantį Europos Sąjungos, kurioje atsižvelgiama į kitų rūpesčius nerizikuojant visuma, sąrangą. Be to, savo 2005 m. vasario mėn. rezoliucijoje Europos Parlamentas pasiūlė „Stabilumo ir augimo pakte teikti daugiau svarbos ekonomikos raidai“. Nesant sutarimo šiuo klausimu Europos Sąjunga atsidurtų akligatvyje.

Lisabonos strategija, finansinė perspektyva, Stabilumo ir augimo paktas, siūloma paslaugų direktyva – visų šių sprendimų padariniai turės įtakos mūsų piliečių kasdieniam gyvenimui. Taip pat ir plėtra, apie kurią reikia kalbėti daugiau siekiant išaiškinti jos teikiamus privalumus. Balandžio 13 d. Parlamentas rengiasi balsuoti dėl pritarimo Rumunijos ir Bulgarijos narystei ir siekia užtikrinti, kad šis naujas plėtros etapas garantuotų politinę, ekonominę ir socialinę pažangą visiems. Parlamentas taip pat nori būti visiškai įtrauktas į Komisijos vykdomą stebėjimo procesą iki pat naujų valstybių priėmimo. Tai turi būti tikra priežiūra, o ne paprastas formalumas.

Dabar, kai keliose valstybėse narėse jau pradėtas Sutarties dėl Konstitucijos Europai ratifikavimo procesas, Europa turi pasiūlyti mūsų piliečiams geresnę ateitį, kad ir kaip ją pasiektume – naujos institucinės sandaros – Sutarties dėl Konstitucijos Europai pagrindu, ar kurdami piliečių gerovei didinti skirtą ekonominę, socialinę ir aplinkosaugos politiką.

Visos trys institucijos turi bendradarbiauti ir tam reikia sukurti geresnes sąlygas. Parlamentas pritarė Komisijos ateinantiems penkeriems metams pasiūlytomis veiklos gairėms. Toks požiūris bei parama pasiūlymams dėl tarpinės Lisabonos strategijos peržiūros rodo, kad esame pasiryžę skatinti institucijų tarpusavio supratimą ir dirbti glaudžiai bendradarbiaudami su Komisija.

PIRMININKO KALBA

Ponios ir ponai, Europos Vadovų Tarybos nariai,

Liuksemburgo pirmininkavimo laikotarpis primena lenktynes su kliūtimis.

Susitarimas dėl Stabilumo ir augimo pakto suteikė mums galimybę įveikti pirmąją kliūtį. Parlamentas yra tikras, kad toks pats atsakomybės jausmas ir kompromiso dvasia padės atgaivinti Lisabonos strategiją ir nuties kelią birželio mėnesio susitarimui dėl būsimo mūsų Sąjungos finansavimo.

Ačiū.

ooOOoo